

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și a Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ. Schimbări preconizate

În conformitate cu dispozițiile art. 60 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, începând cu ianuarie 2005 la Consiliul Superior al Magistraturii a început să-și desfășoare activitatea Direcția Inspecției judiciare. Prin Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, care a modificat legile privind justiția, Direcția Inspecției judiciare s-a transformat în Inspecție judiciară. Potrivit art. 60 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pe lângă Plenul Consiliului Superior al Magistraturii funcționează Inspecția Judiciară, condusă de un inspector șef. Potrivit alin. (2) al aceluiași articol, în cadrul Inspecției judiciare funcționează un serviciu de inspecție judiciară pentru judecători și un serviciu de inspecție judiciară pentru procurori.

Conform alin. (5) al aceluiași articol, atribuțiile Inspecției judiciare, structura, numărul și salarizarea inspectorilor se stabilesc de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în limitele bugetului.

Raportul intermediar al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind progresele realizate de România în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare din luna februarie a anului 2009, a subliniat capacitatea redusă a sistemului judiciar, în considerarea numărului ridicat de posturi neocupate, apreciat ca inacceptabil, din care un procent important este reprezentat de funcțiile de conducere, acest aspect fiind evidențiat și în Raportul de bilanț al Ministerului Public pe anul 2008, devenit public la 4 martie 2009, precum și ineficiența Inspecției Judiciare sub aspectul sancționării disciplinare a magistraților și dificultatea cu care sunt ocupate posturile vacante din cadrul acestei structuri.

Având în vedere Raportul intermediar al Comisiei Europene din 12 februarie 2009, principalele direcții de acțiune ale Consiliului Superior al Magistraturii, stabilite pentru anul 2009, pe baza constatărilor, criticilor și recomandărilor aduse României prin Raportul intermediar al Comisiei Europene din 12 februarie 2009, sunt:

1. Îmbunătățirea politicii de resurse umane, a organizării instanțelor și parchetelor și pregătirii profesionale a magistraților;
2. Accelerarea mecanismelor care pot influența unificarea practicii judiciare la nivel național.
3. Inspecția Judiciară - întărirea rolului Consiliului Superior al Magistraturii de instanță disciplinară pentru magistrați și creșterea eficienței activității în acest domeniu;
4. Creșterea transparenței actului de justiție.

Din cauza limitelor de competență atribuite prin lege Consiliului Superior al Magistraturii, în cele mai multe situații, foarte din multe din cazurile prezentate Consiliului, nu pot forma obiectul unor acțiuni disciplinare, din cauza unor motive precum: fapta este de natură penală, fapta este

prescrisă ca abatere disciplinară, fapta constituie încălcare a Codului deontologic al judecătorilor și procurorilor etc.

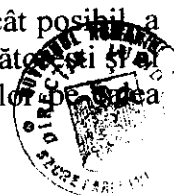
Astfel, inițierea unui proiect de act normativ destinat eficientizării activității Consiliului Superior al Magistraturii în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor și procurorilor, este justificat și de existența conflictelor de interese ce pot apărea în desfășurarea controalelor între inspectori și magistrații cercetați și, implicit, nevoia recrutării echilibrate în funcție de criteriul regional, precum și de posibilitatea scăzută a Inspecției Judiciare de a se autosesiza.

Soluțiile reținute în prezentul act normativ, conform propunerilor Consiliului Superior al Magistraturii, vizează reforma statutului membrilor Inspecției Judiciare, precum și instituirea de noi instrumente de acțiune menite să dinamizeze activitatea acestora prin:

- stabilirea statutului inspectorilor judiciari prin fixarea unui mandat de șase ani, suspendarea din funcția de judecător sau procuror deținută la instanță sau parchet, cu posibilitatea revenirii în funcția de execuție de judecător sau procuror la finalizarea mandatului (cu dispoziții tranzitorii pentru inspectorii aflați în funcție);
- prevederea separării funcțiilor comisiilor de disciplină de cele ale Inspecției Judiciare;
- numirea și revocarea inspectorilor din cadrul comisiilor de disciplină să fie de competența Consiliului Superior al Magistraturii;
- introducerea posibilității sesizării din oficiu a Inspecției Judiciare în legătură cu abaterile disciplinare ale judecătorilor și procurorilor și instituirea unor reguli clare de efectuare a cercetării disciplinare;
- modificarea procedurii disciplinare prin prevederea suspendării acesteia în situația în care s-a început urmărirea penală pentru aceeași faptă;
- limitarea la două mandate de 1 an a membrilor și membrilor supleanți ai comisiilor de disciplină;
- introducerea posibilității de contestare de către petiționar și de către inspector a soluțiilor de clasare dispuse de comisii la secțiile corespunzătoare ale Consiliului Superior al Magistraturii;
- instituirea obligației pentru organul de urmărire penală de a comunica Consiliului Superior al Magistraturii actul prin care dispune începerea urmăririi penale împotriva judecătorilor și procurorilor;
- instituirea unei modalități unice de ocupare a posturilor de inspectori (cu excluderea posibilității ca unele posturi să fie ocupate direct, prin detașare, fără examen sau concurs).
- sancționarea disciplinară a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii care au calitatea de judecător sau procuror potrivit procedurii de sancționare prevăzută pentru procurori și judecători, fără regimul diferențiat din actuala reglementare, care nu corespunde statutului de magistrat, comun tuturor;
- sancționarea disciplinară a inspectorilor judiciari, potrivit procedurii de sancționare a judecătorilor și procurorilor;
- incompatibilitatea între calitatea de membru al comisiei de disciplină cu alte activități, cu excepția celor specifice acestei calități.

Luând în considerare necesitatea asigurării independenței inspectorilor judiciari și a eficientizării activității acestora, aspect semnalat în mod constant de Comisia Europeană cu ocazia evaluării progreselor realizate de România în cadrul Mecanismului de cooperare și verificare, și având în vedere faptul că recent, Consiliul Superior al Magistraturii a întreprins un important proces de recrutare de inspectori pentru inspecția judiciară, măsură care, însă, ar trebui dublată, în mod necesar, și de o îmbunătățire urgentă a cadrului legislativ în care Inspecția Judiciară își va desfășura activitatea, având ca bază propunerile rezultate din experiența aplicării în practică a reglementărilor în materie până în prezent, este necesară o intervenție legislativă sub forma proiectului de ordonanță de urgență a Guvernului pe care îl supunem spre adoptare.

Proiectul este necesar de asemenea, ținând cont și de imperativul menținerii, pe cât posibil, a unui grad înalt de ocupare a posturilor vacante de conducere din cadrul instanțelor judecătorești și a parchetelor de pe lângă acestea, pe calea extraordinară a delegării, până la ocuparea lor de către

ordinară a concursului pentru promovarea în funcții de execuție și, respectiv, de conducere. Acest aspect, al existenței unui număr mare de posturi vacante, atât de execuție cât și de conducere este relevat în raportul Comisiei, iar prelungirea perioadei delegării va crea posibilitatea relocării temporare de personal între instanțe dar și de gestionare mai eficientă a posturilor de conducere vacante.

Consecința neadoptării proiectului prin intermediul ordonanței de urgență constă în faptul că, lipsa îmbunătățirii cadrului legislativ în materie, pe baza propunerilor rezultate chiar din aplicarea practică a reglementărilor în vigoare, ar întârzia procesul de eficientizare a activității Inspecției Judiciare, cu consecințe directe asupra raportului Comisiei Europene din iulie 2009.

În plus, misiunile de evaluare a progreselor făcute de România în domeniile urmărite de Comisie se vor desfășura în perioada 5-7 mai, 18-22 mai, respectiv începutul lunii iunie. Până la data misiunilor de evaluare, în toate domeniile verificate de Comisie ar trebui înregistrate progrese, inclusiv eficientizarea activității Inspecției Judiciare, obiectiv vizat de prezenta ordonanță de urgență.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

- 1. Impact macro-economic** - prezentul act normativ nu are un astfel de impact.
- 2. Impact asupra mediului de afaceri** – prezentul act normativ nu are un astfel de impact.
- 3. Impact social** – prezentul act normativ nu are un astfel de impact.
- 4. Impact asupra mediului** - prezentul act normativ nu are un astfel de impact.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Prezentul act normativ nu are un astfel de impact.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiect de acte normative suplimentare

Prezentul act normativ nu are astfel de implicații.

2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie

Prezentul act normativ nu are astfel de implicații.

3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente

Prezentul act normativ nu are astfel de implicații.

4. Evaluarea conformității

Prezentul act normativ nu are astfel de implicații.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Prezentul act normativ nu are astfel de implicații.

Secțiunea a 6-a

Consultări efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Nu este cazul.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, și modul în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

Proiectul prezentului act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr.520/21.05.2009.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

Nu este cazul, întrucât nu se încadrează în proiectele prevăzute de art. 4 din Legea nr.415/2002.

c) Consiliul Economic și Social - nu este cazul.

d) Consiliul Concurenței - nu este cazul.

e) Curtea de Conturi - nu este cazul.

f) Consiliul Superior al Magistraturii

Fiind cazul unui act normativ care are legătură cu activitatea autorității judecătorești a fost solicitat avizul Consiliului Superior al Magistraturii, conform art.38 alin.(3) din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii. Avizul cu observațiile Consiliului Superior al Magistraturii, care au fost parțial însușite, a fost dat prin Hotărârea Plenului nr. 823 din 07 mai 2009.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

Nu este cazul.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Prezentul act normativ nu are astfel de implicații.

Secțiunea a 8-a

Măsuri de implementare

Măsuri de implementare a proiectului de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Prezentul act normativ nu necesită astfel de măsuri.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și a Legii nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

EMIL BOC
MIN